

Podľa mňa Slovensko patrí medzi úspešné stredoeurópske ekonomiky a potvrdzujú to aj prognózy medzinárodných inštitúcií. Ekonomika Slovenska zrýchli na budúci rok na 4,2 percenta. Rovnako historické čísla dosahujeme z pohľadu zamestnanosti, ktorej rast sa v roku 2018 očakáva na úrovni 1,4 percenta. V tomto roku očakávame vytvorenie 47 000 pracovných miest a v roku 2018 ďalších 33 000. Schválený rozpočet rešpektuje požiadavku konsolidácie a zároveň je odrazom Programového vyhlásenia vlády vo viacerých oblastiach.

Z roka na rok sa znižuje deficit verejných financií. Jeho cieľová hodnota na rok 2018 je stanovená vo výške 0,83 percenta HDP. 13. plat a príplatky za nočné by podľa ministra financií mali výsledok skôr zlepšiť. V roku 2019 sa navrhuje deficit na úrovni 0,10 percenta HDP. V roku 2020 dosiahneme vyrovnané hospodárenie rozpočtu verejnej správy.

Priaznivý ekonomický vývoj a pokračujúca konsolidácia sa odzrkadlí aj v parametroch dlhu. Hrubý dlh verejnej správy by mal v roku 2018 dosiahnuť 49,9 percenta HDP. Ide o najnižšiu úroveň od roku 2012. Hrubý dlh verejnej správy bude v pomere k HDP klesať aj naďalej až k úrovni 45,5 percenta HDP v roku 2020. Zároveň od roku 2019 klesne dlh mimo sankčných pásiem dlhovej brzdy.

Na zvýšenie plátov sú v štátnom rozpočte na rok 2018 zabezpečené prostriedky v objeme 216 mil. eur z ktorých 134,7 mil. eur je rozpočtovaných na krytie záväzku vyplývajúceho z kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre štátnu a verejnú službu na rok 2018 a 81,4 mil. eur je alokovaných na krytie zvýšenia plátov pedagogických zamestnancov od 1. 9. 2017.

Rozpočet počítá so zavedením 13. a 14. platu, ako aj s oslobodením príjmov z dohôd dôchodcov. Na ich krytie je rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav a iných vplyvov v kapitole Všeobecná pokladničná správa.

V rozpočte je na rok 2018 vytvorená v rámci kapitoly Všeobecná pokladničná správa aj rezerva v sume 140 mil. eur na zhoršenie daňových a nedaňových príjmov.

Viackrát som deklaroval, že deficit určite nebude vyšší, aj keby parlament schválil opatrenia, s ktorými ja ako minister som nerátal. Lenže keď moji podriadení pripravovali rozpočtové čísla, nevedeli ešte, ako Smer po mimoriadnej tripartite plánuje nastaviť vyššie príplatky za prácu v noci a cez víkendy a SNS 13. a 14. platy.

Predseda SNS Andrej Danko avizoval, že detaily návrhu daňovo a odvodovo zvýhodnených 13. a 14. plátov predstaví až v januári. Ekonomovia ministerstva financií odhadli, že rozpočet to môže stáť 20 miliónov eur, v rozpočte je na to rezerva.

V rozpočte sa nerátalo ani so zrušením odvodovej odpočítateľnej položky pre zamestnávateľov, čo na poslednú chvíľu pretlačil minister zdravotníctva Tomáš Drucker.

Zatiaľ sú to opatrenia, ktoré by príjmom rozpočtu mali pomôcť. Rozpočet má aj riziká. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť ich odhadla na úrovni 0,6 až 0,8 percenta HDP ročne.

Vývoj u nás v súlade s očakávaniami

Doc. Ing. Jozef Makúch, Ph.D.

SLOVENSKÁ EKONOMIKA BY MALA VZRÁSTŤ O 3,2 PERCENTA

Ekonomika Slovenska by mala tento rok vzrásť o 3,2 %, na budúci rok o 4,2 % a v roku 2019 sa predpokladá zvýšenie hrubého domáceho produktu (HDP) o 4,6 %.

Prispieť by k tomu mali nové investície v automobilovom priemysle. Vyplýva to zo strednodobej predikcie Národnej banky Slovenska (NBS).

Silnejšia domáca spotreba a export v poslednom štvrtroku 2016 podľa centrálnej banky kompenzovali prepad investícií.

V horizonte predikcie sa očakáva pokračovanie priaznivého vývoja rastu vývozu, ako aj súkromnej spotreby. Vplyvom pozitívnych impulzov nových investícií do produkcie v automobilovom priemysle sa očakáva zrýchlenie rastu ekonomiky na 4,2 % v roku 2018 a na 4,6 % ku koncu horizontu predikcie.

ZAMESTNANOSŤ RÁSTLA

Na trhu práce pokračuje stále dynamická tvorba pracovných miest, a to najmä v službách, ale aj v priemysle.

Rast zamestnanosti na tento rok tak NBS revidovala smerom nahor na 2 %. Dynamika tvorby pracovných miest by sa však mala zmierňovať.

Súvisí to so silnejšími signálmi pnutia na trhu práce z dôvodu rastúceho nedostatku vhodných pracovných síl. Vznikajúca nerovnováha na trhu práce by mala byť čiastočne zmierňovaná rastom odpracovaných hodín, ako aj predpokladaným prílevom pracovných síl zo zahraničia, ale aj zvyšovaním miery participácie.

Miera nezamestnanosti by mala klesať a na konci roka 2019 by mala podľa predikcie dosiahnuť historicky najnižšiu úroveň.

V súvislosti s predpokladanými rastúcimi tlakmi na trhu práce došlo k revízii dynamiky miezd smerom nahor v celom horizonte.

Rast mzdových nákladov by sa mal podľa NBS pretaviť aj do cenového vývoja, a to v podobe zrýchlenia dynamiky cien, najmä služieb a čiastočne aj tovarov.

ZNÁMKY PREHRIEVANIA

Centrálna banka tak zvýšila odhad v roku 2018 na 2 % a v roku 2019 na 2,1 %. V roku 2017 by sa spotrebiteľské ceny mali zvýšiť o 1,4 %, a to najmä rastom ceny potravinárskych komodít a vplyvom odznenia efektu nižšej sadzby z pridanej hodnoty (DPH) na vybrané potraviny.

Slovenská ekonomika by v budúcom roku mohla začať vykazovať známky prehrievania, preto považujem za vhodné stabilizovať ekonomické prostredie pokračovaním konsolidácie verejných financií. Zámer upraviť ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti odporúča dôsledne zväziť. Výdavkové limity a úspešná plná implementácia projektu Hodnota za peniaze by mali vytvoriť dodatočné zdroje aj na efektívne výdavky podporujúce dlhodobý ekonomický rast. Na podporu potenciálnej hospodárskej produkcie je potrebné zrýchliť tempo realizácie štrukturálnych reforiem.

ZLEPŠILI ODHAD

Reálne mzdy by mali v tomto roku rásť rýchlejšie, dosiahnuť by mali tempo 3,2 %, v budúcom roku by mal rast predstavovať 2,8 %.

Pre tento rok sa zlepšil odhad rastu miezd o 0,2 percentuálneho bodu (p. b.), pre budúci rok sa odhad zlepšil o 0,1 p. b.

Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily však zostáva naďalej problémom. Podporným faktorom pre trh práce má byť podľa NBS prílev pracovníkov zo zahraničia.

Dostupná voľná domáca pracovná sila sa znižuje, čo podporuje akceleráciu miezd. Mzdy budú naďalej rásť rýchlejšie ako produktivita práce. Situácia sa zmení v roku 2019, kedy naplno začnú vyrábať automobilky, produktivita by mohla začať rásť rýchlejšie ako mzdy.

NBS upravila aj odhad rastu spotrebiteľských cien na Slovensku. Vplyv na predikciu však mal vývoj cien komodít. V tomto roku by mala inflácia dosiahnuť 1,2 % a v budúcom roku by mal rast cien predstavovať 1,9 %.

V súvislosti s nižšími cenami ropy a potravín bola inflácia mierne revidovaná vo všetkých rokoch mierne nadol.

RAST SA MÁ ZRÝCHLIŤ

Nezmenila sa však prognóza týkajúca sa rastu hrubého domáceho produktu (HDP). Slovenská ekonomika by tak mala v tomto roku rásť tempom 3,2 %. V budúcom roku by sa mal rast HDP zrýchliť na 4,2 % a v roku 2019 by mal dosiahnuť 4,6 %.

Aktuálny vývoj u nás aj v zahraničí je v súlade s očakávaniami. Nevideli sme preto dôvod meniť odhad rastu HDP. Trajektória rastu je naďalej nezmenená, hlavným motorom rastu by mal byť naďalej export.

Exportná výkonnosť a celkový rast budú naďalej ku koncu horizontu predikcie tlačené nábehom v novej automobilke Jaguar Land Rover.

Deficit by mal v tomto roku dosiahnuť úroveň 1,5 % HDP, pre nasledujúce dva roky NBS mierne zhoršila výhľad, deficit by mal v roku 2018 dosiahnuť 0,9 % HDP a v roku 2019 by mal byť na úrovni 0,4 % HDP.